

РЕШЕНИЕ

№ 876

гр. София, 15.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Б СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и втори януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Любомир Василев

Членове: Ваня Н. Иванова
Виктория Недева

при участието на секретаря Донка М. Шулева
като разгледа докладваното от Виктория Недева Въззивно гражданско дело
№ 20221100505271 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на А. М. Г., чрез адв. Р. Д., срещу решение № 3292/12.04.2022 г. по гр. д. № 64105/2021 г. на Софийски районен съд, 120 състав, с което е отхвърлен предявеният от въззивника срещу „Софийска вода“ АД иск с правно основание чл. 439 ГПК за признаване за установено, че не дължи на ответника следните суми: 1188,54 лв. - главница за доставени и незаплатени ВиК услуги за периода 24.01.2007 г. до 18.05.2012 г., 64,52 лв. - мораторна лихва за периода 23.02.2007 г. до 23.11.2007 г., и разноски в размер на 75,06 лв., за които е издаден изпълнителен лист от 03.04.2014 г. по ч. гр. д. № 18411/2012 г. по описа на СРС, 83 състав.

Във въззивната жалба се излагат доводи за неправилност на първоинстанционното решение поради нарушение на материалния и на процесуалния закон, необоснованост и несъобразяване на задължителната съдебна практика. Поддържа се, че разпоредбата на чл. 117, ал. 2 ЗЗД не намира приложение по отношение на процесните вземания, за които е издаден изпълнителен лист въз основа на влязла в сила заповед за изпълнение. Сочи се, че тези вземания по своя характер са периодични и се погасяват по давност с изтичането на тригодишен период съгласно чл. 111, б. „в“ ЗЗД. Поддържа се още, че ППВС № 3/1980 г. е изгубило сила и е неприложимо към настоящия спор. Твърди се, че след образуване на изпълнителното производство не са извършени действия по принудително изпълнение,

годни да прекъснат давността; че изпълнителното дело е прекратено по силата на закона на основание чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК още през 2016 г., като извършените след това действия са лишени от правно основание; че с прекратяването на изпълнителното дело извършените по него изпълнителни действия се считат обезсилени по право. Оспорват се изводите на първоинстанционния съд, че давността е била прекъсната с молбите на вискателя вх. № 5145/18.01.2016 г. и вх. № 44458/11.03.2017 г., като се поддържа, че същите не е ясно от кого са подписани, предвид липсата на посочен подател, бланкетни са и са били „подпхнати“ по изпълнителното дело впоследствие, като са антидатираны. Поддържа се, че всички извършени по делото изпълнителни действия са нищожни, тъй като не са внесени дължимите от вискателя авансови такси, както и че в случая следва да се вземе предвид изтеклият давностен срок в хода на процеса. По тези съображения въззивникът моли за отмяна на решението и за постановяване на ново, с което искът да бъде уважен. Претендират се разноси.

В съдебно заседание пред въззивната инстанция процесуалният представител на въззивника излага становище за недопустимост на производството, поради това че изпълнителното дело е прекратено в хода на първоинстанционното производство. Поради това прави искане за обезсилване на първоинстанционното решение, евентуално – отмяната му и уважаване на предявения иск по изложените във въззивната жалба съображения.

В срока по чл. 263, ал. 1 ГПК е постъпил отговор на въззивната жалба от „Софийска вода“ АД, чрез юрк. А.К.-М., с който се поддържа становище за неоснователност на жалбата и се иска обжалваното решение да бъде потвърдено.

Въззивната жалба е подадена в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК, от легитимирана страна, като същата е процесуално допустима.

Софийски градски съд, след като прецени събраните по делото доказателства и обсъди доводите на страните, с оглед на разпоредбата на чл. 12 ГПК и чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено от фактическа страна следното:

От представеното копие на изп. д. № 2850/2014 г. по описа на ЧСИ С.Х., рег. № 863 на КЧСИ, е видно, че същото е образувано на 26.06.2014 г. по молба на „Софийска вода“ АД срещу длъжника А. М. Г. въз основа на изпълнителен лист от 03.04.2014 г., издаден по ч. гр. д. № 18411/2012 г. по описа на СРС, 83 състав, на основание влязла в сила заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК от 25.10.2012 г., с която А. М. Г. е осъден да заплати на „Софийска вода“ АД сумата от 1188,54 лв., представляваща незаплатена сума за потребена вода през периода 24.01.2007 г. до 18.05.2012 г., ведно със законната лихва от 30.08.2012 г. до изплащане на вземането, мораторна лихва в размер на 64,52 лв. за периода 23.02.2007 г. до 23.11.2007 г. и разноси в размер на 75,06 лв., а именно: 25,06 лв. държавна такса и 50 лв. възнаграждение за юрисконсулт. С молбата за образуване на изпълнително дело вискателят е възложил на съдебния изпълнител съгласно чл. 18, ал. 1 ЗЧСИ да проучи имущественото състояние на длъжника и да определи начина на изпълнението.

ЧСИ е извършил справки с оглед установяване на имущественото състояние на длъжника,

като на 24.07.2014 г. е изпратено заповно съобщение до работодателя „Ф.к.“ ООД за налагане на запов на трудовото възнаграждение на длъжника, което е връчено по реда на чл. 47, ал. 1 ГПК на 05.09.2014 г.

На 29.07.2014 г. са наложени запови на сметките на длъжника в „Банка ДСК“ ЕАД, „Първа инвестиционна банка“ АД и „Райфайзенбанк България“ ЕАД.

На 11.09.2014 г. на основание чл. 458 ГПК Национална агенция по приходите е конституирана като присъединен вискател по делото за събиране на публични вземания в размер на 1249,74 лв.

С молба вх. № 5145/18.01.2016 г. вискателят е поискал налагане на запови на банковите сметки на длъжника и на трудовото му възнаграждение, насрочване на опис на движими вещи – собственост на длъжника, и налагане на възбрани на притежаваните от длъжника недвижими имоти. Същите искания са направени и с молба на „Софийска вода“ АД от вх. № 44458/11.03.2017 г. Във връзка с направено от въззивника-ищец оспорване в производството пред въззивната инстанция е открито производство по чл. 193, ал. 1 ГПК за оспорване автентичността на подписите, положени в тези молби за представителите на въззиваемия-ответник – юрк. П.Г. и юрк. А.К.. Доколкото по делото не бяха ангажирани доказателства с оглед установяване, че именно тези лица са подписали оспорените молби, доказването на които факти е било в тежест на въззиваемата страна, то същите следва да бъдат изключени от доказателствения материал по делото.

На 03.10.2017 г. е наложен запов върху сметката на длъжника в „Юробанк България АД“.

На 18.10.2017 г. е връчено съобщение за налагане на запов на трудовото възнаграждение на длъжника при „О.д.“ ООД, в отговор на което е дружеството е уведомило ЧСИ, че трудовото правоотношение на А. М. Г. е прекратено на 06.10.2017 г.

На 29.12.2017 г. по изпълнителното дело е извършено частично плащане в размер на 151,85 лв. с банков превод от длъжника.

С постановление от 01.03.2022 г. ЧСИ е прекратил производството на основание чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК.

При така установената фактическа обстановка, съдът приема от правна страна следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

При извършената служебна проверка въззивният съд установи, че първоинстанционното решение е валидно и допустимо.

Първоинстанционният съд е сезиран с отрицателен установителен иск с правно основание чл. 439 ГПК, вр. чл. 124, ал. 1 ГПК.

Неоснователни са релевираните доводи за недопустимост на производството. Длъжникът има правен интерес от установяване, че не дължи изпълнение на погА.о по давност вземане, за което е налице изпълнително основание, въз основа на което е издаден изпълнителен

лист, независимо от това дали е налице висящ изпълнителен процес. Наличието на изпълнителен титул в полза на кредитора, въз основа на който той може да инициира по всяко време изпълнително производство, обуславя интереса на длъжника да иска установяване, че вземането е погасено по давност (в този смисъл - решение № 60282/19.01.2022 г. по гр. д. № 903/2021 г. на ВКС, III г. о.). Предвид цитираната практика, доколкото въззивникът-ищец не е десезирал съда след констатацията за прекратяване на изпълнителното дело, съдът дължи произнасяне по същество на предявения иск.

Разпоредбата на чл. 439 ГПК предвижда защита на длъжника по исков ред, след като кредиторът е предприел изпълнителни действия въз основа на изпълнителното основание. Законодателят е уредил защитата на длъжника да се основава само на факти, настъпили след приключване на съдебното дирене в производството, по което е издадено изпълнителното основание. По реда на действащия ГПК, в сила от 01.03.2008 г., заповедите за изпълнение се ползват със стабилитет, тъй като влизат в сила, за разликата от несъдебните изпълнителни основания по чл. 237 ГПК (отм.). По тези съображения, разпоредбата на чл. 439, ал. 2 ГПК следва да се прилага и за факти, настъпили след влизане в сила на заповедта за изпълнение, когато заповедното производство е приключило, независимо че съдебно дирене не се провежда (определение № 956/22.12.2010 г. по ч. т. д. № 886/2010 г. на ВКС, I т.о.).

В случая изпълнителният лист е издаден въз основа на влязла в сила заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК, поради което законосъобразно СРС е приложил по аналогия чл. 117, ал. 2 ЗЗД и е приел, че е приложима петгодишна давност за погасяване на вземанията по изпълнителното дело. В този смисъл - решение № 118/07.07.2022 г. по гр. д. № 4063/2021 г. на ВКС, III г. о.

Изпълнителното дело е образувано при действието на ППВС № 3/1980 г., поради което с образуването на изпълнителното производство на 26.06.2014 г. давността е била прекъсната и не е текла до приемането на ТР № 2/26.06.2015 г. по т. д. № 2/2013 г., ОСГТК, ВКС. В този смисъл са задължителните постановки на ТР № 3/28.03.2023 г. по т. д. № 3/2020 г. на ВКС, ОСГТК, съгласно което погасителната давност не тече докато трае изпълнителният процес относно вземането по изпълнителни дела, образувани до приемането на 26.06.2015 г. на ТР № 2/26.06.2015 г. по т.д. № 2/2013 г., ОСГТК, ВКС. Следователно до 25.06.2015 г., давност не е текла. При положение че са касае до вземане, което се погасява с петгодишна давност, то същата би изтекла на 26.06.2020 г.

Съгласно чл. 116, б. „в“ ЗЗД давността се прекъсва с предприемането на действия за принудително изпълнение на вземането. Съгласно разясненията, дадени в т. 10 на ТР № 2/26.06.2015 г. по т. д. № 2/2013 г. на ВКС, ОСГТК, прекъсва давността предприемането на кое да е изпълнително действие в рамките на определен изпълнителен способ (независимо от това дали прилагането му е поискано от вискателя или е предприето по инициатива на частния съдебен изпълнител по възлагане от вискателя съгласно чл. 18, ал. 1 ЗЧСИ): насочването на изпълнението чрез налагане на запор или възбрана, присъединяването на кредитора, възлагането на вземане за събиране или вместо плащане, извършването на опис и оценка на вещ, назначаването на пазач, насрочването и извършването на продан и т. н. до

постъпването на парични суми от проданта или на плащания от трети задължени лица. В мотивите на посоченото тълкувателно решение е разяснено още, че при изпълнителния процес давността се прекъсва многократно - с предприемането на всеки отделен изпълнителен способ и с извършването на всяко изпълнително действие, изграждащо съответния способ. Искането да бъде приложен определен изпълнителен способ прекъсва давността, защото съдебният изпълнител е длъжен да го приложи, но по изричната разпоредба на закона давността се прекъсва с предприемането на всяко действие за принудително изпълнение. Вискателят трябва да поддържа със свои действия висиящността на изпълнителния процес, като внася съответните такси и разноски за извършването на изпълнителните действия, изграждащи посочения от него изпълнителен способ, както и като иска повтаряне на неуспешните изпълнителни действия и прилагането на нови изпълнителни способности. От така дадените разяснения също ясно следва, че всяко искане на вискателя, както и всяко предприемане от съдебния изпълнител на изпълнително действие, прекъсват давността, дори когато изпълнителното действие е неуспешно проведено не по вина на вискателя.

Неоснователни са доводите на въззивника, че извършените по делото действия не са годни да прекъснат давността. Видно от материалите по делото, съдебният изпълнител е действал въз основа на възлагане по реда на чл. 18, ал. 1 ЗЧСИ, като по изпълнителното дело са налице доказателства за своевременно заплатени от вискателя такси съгласно ТТРЗЧСИ.

В тази връзка, с оглед на доводите на ищеца-въззивник, че извършените след изтичане на срока по чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК изпълнителни действия не са годни да прекъснат давността, следва да се отбележи, че съгласно установената практика на ВКС (решение № 37/24.02.2021 г. по гр. д. № 1747/2020 г., IV г. о., решение № 3/04.02.2022 г. по гр. д. № 1722/2021 г., IV г. о., решение № 126 от 28.06.2022 г. на ВКС по гр. д. № 3409/2021 г., III г. о., и др.) перемпцията и давността са отделни правни институти, като перемпцията е без правно значение за давността. Общото между тях е, че едни и същи факти могат да имат значение както за перемпцията, така и за давността. Това обаче са различни правни институти с различни правни последици: давността изключва принудителното изпълнение (но пред съдебния изпълнител длъжникът не може да се позове на нея и съдебният изпълнител не може да я зачете), а перемпцията не го изключва - обратно, тя предполага неудовлетворена нужда от принудително изпълнение, но въпреки това съдебният изпълнител е длъжен да я зачете. Перемпцията е имала правно значение при действието на ППВС № 3/1980 г., тъй като до обявяването му за изгубило сила новата давност е започвала да тече от прекратяването на изпълнителното дело и гражданите, съдът и всички други държавни органи са били длъжни да съобразяват поведението си с него. В разглеждания случай перемпцията е настъпила на 11.09.2016 г., т. е. след обявяване на посоченото ППВС за изгубило сила на 26.06.2015 г. Ето защо след 26.06.2015 г. тече давност в хода на висиящия изпълнителен процес.

Съгласно цитираната практика на касационния съд, когато по изпълнителното дело е

направено искане за нов способ, след като перемпцията е настъпила, съдебният изпълнител не може да откаже да изпълни искания нов способ – той дължи подчинение на представения и намиращ се у него изпълнителен лист. Единствената правна последица от настъпилата вече перемпция е, че съдебният изпълнител следва да образува новото искане в ново – отделно изпълнително дело, тъй като старото е прекратено по право. Новото искане на свой ред прекъсва давността, независимо от това дали съдебният изпълнител го е образувал в ново дело, или не е образувал ново дело, но във всички случаи той е длъжен да приложи искания изпълнителен способ. Необразуването на ново изпълнително дело с нищо не вреди на кредитора, нито ползва или вреди на длъжника, тъй като давността е свързана с поведението на кредитора и не се влияе от поведението на други лица. Последиците при перемпция по чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК са от процесуален характер - изпълнителният лист не губи характера си на изпълнително основание, а материалното право на вискателя продължава да съществува.

С оглед на изложеното следва изводът, че давността е била многократно прекъсвана с налагането на запови на банкови сметки и на трудово възнаграждение, като последното прекъсване е било с извършеното от длъжника плащане на 29.12.2017 г., което представлява конклюдентно признание на дълга съгласно чл. 116, б. „а“ ЗЗД. Предвид това че от този момент до 10.01.2021 г. – датата на предявяване на настоящия иск, не са изтекли повече от пет години, следва извод, че не е изтекла предвидената в закона петгодишна давност за погасяване на вземанията. Настоящият състав не споделя доводите на въззивника, че следва да се зачете изтеклата в хода на процеса погасителна давност, доколкото съгласно практиката на ВКС (решение № 50295/23.01.2023 г. по гр. д. № 1030/2022 г. на ВКС, IV г. о.; решение № 50017/27.03.2023 г. по гр. д. № 720/2022 г. на ВКС, IV г. о.; решение № 50099/28.11.2023 г. по гр. д. № 3614/2020 г. на ВКС, III г. о.) релевантен за преценката относно изтичане на давността е моментът на депозиране на исковата молба.

По тези съображения, поради съвпадение в крайните изводи на двете съдебни инстанции, решението на първоинстанционния съд следва да бъде потвърдено.

Воден от горното, Софийски градски съд, ГО, II - Б въззивен състав,

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 3292/12.04.2022 г. по гр. д. № 64105/2021 г. на Софийски районен съд, 120 състав.

Решението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____